

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на півріччя . . . . . 20 кор.
 на рік . . . . . 40 кор.
 на зворот року . . . 5 кор.
 а. місяць . . . . . 1-70 кор.

За границю:

півріччя . . . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на рік . . . . . 32 рублів
 або 72 франків
 щодня число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми отч і душу ми вирвеш: а не возьмеш милоста і вирт не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — В Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дамбровського (Хорунцій). Експедиція місцеві в Агенції Соколовського і пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає садити на попереднє застереження — Рекламній неопечатанія вільні від порта. — Оголошенія звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надзвичайні» 40 с. від стрічки. Подати і принаги доносена по 30 сот. від стрічки.

Досягність зїзду цїсаря Вільгельма з Франц Йосифом.

(X) Зїзд в Шенбруні цїсаря Вільгельма з нашим монархом довів до вельми важного вислїду в європейській політиці. Причини зїзду сего добачувано у відокремленю Німеччини посеред європейських держав і ослабленю тридержавного союзу наслідком нахилєня Італїї на сторону Франції після конференції в Альджесїрас. Тимчасом шенбрунська стріча двох союзних монархів видала несподіваний вислїд. В перший день стрічи вислали обидва монархи до італїйского короля телеграму: «Обидва зєдинені, посилаємо третьому, вірному союзникови заяву нашої незмінної приязни». На сю телеграму відповів зараз телеграфічно король Віктор Емануїл запевненєм своєї вірної і непохитної приязни.

Сей вислїд шенбрунського зїзду стає отже певним доказом і заявою дальшого єствования тридержавного союзу і усуває тим способом всякі сумніви в сїй справі. Обидві телеграми зазначають з великим притиском вірність і непохитність тридержавного союзу.

Ся подїя має для австро-угорської монархії незвичайну досягність з огляду на се, що в останних часах взаємни між Італїєю а нашою монархією були вельми заострені непорозумїнями і роздратованєм, так що доходили вже дійсно до небезпечности заколоту мира. Зїзд в Шенбруні усунув сю грозу, а народи Австро-угорської монархії можуть свобідно відотхнути, позаяк обопільні заяви монархів союзних обезпечують мир на довгий час. Італїя також пересвідчила ся, що і єї супокій зависимий від єствования тридержавного союзу.

Від якогось часу почало ся на овидї політичнїм між Австро-Угорщиною а Італїєю захмарювати, почало ся проявляти розєднанє між обидвома союзниками, а противники союзу радо доливали олію до огню, щоби се розєднанє ще більше стало. В парламентарних рїчах італїйских послів проявляло ся роздратованє проти Австрії і відбивало ся відгомоном і в деяких рїчах австрійских послів. Заостренє почало захоплювати також державних керманїчїв. Політичне положенє ставало щораз грізнійше, так що наказувало подумати про поважні наслідки і про обезпеченє на всякі можливости. Між австрійскими політиками не бракло людей, котрі звертали бачність на конєчність порозумїня помїж сусїдними державами і

указували на грізні наслідки розєднаня тридержавного союзу. Володарі обидвох держав і народи бачили, що дальше обопільне роздратованє повинно конєчно довести до розлому і сумних подїй. Тимчасом телеграфічні заяви союзних монархів розвіяли нагромаджені на політичнїм овидї грізні хмари, а народи обидвох сусїдних держав приймуть неперечнє з великим вдоволенєм сю мирну вїсть.

Але не тільки Австро-Угорщина й Італїя можуть бути раді з такого обороту справи. Німеччина неменше повинна бути рада з того. Між Німеччиною а Італїєю після конференції в Альджесїрас вельми заострили ся взаємни, а наслідком роздратованя між Італїєю і Австрією могло було кождої хвилі дійти до вибуху війни, в котрій Німеччина була би приневолена стати по одній або другій стороні.

Се викликувало ще більше пригнобленє в Німеччині і непорозумїнє та відчуженє з Італїєю. Італїя повинна була зрозуміти, що «екстратури», як висловлював ся німецький канцлер Білов, з иншими державами мусять доводити до непорозумїнь, бо тоді трудно знати, з ким властиво держить ся союз. Італїйські політики переконали ся, що *clara claros faciunt amicos*, инакше мусить дійти до грози і небезпечности, Керму заграничної політики в Італїї держить тепер як раз міністер Тїтоні, котрий іде дорогою політики витвореної королем Гумбертом. Коли обопільне роздратованє і непорозумїнє між Австрією й Італїєю дійшло до того степеня, що треба було рїшити ся за або проти тридержавного союзу, пустити ся за популярними струями, або звернути ся на дорогу розумної і корисної політики, тоді для керманїча Італїї рїч стала зовсім ясною, що треба стояти непохитно при тридержавнїм союзї.

Ще перед кількома тижнями заявив в німецькїм парламенті державний секретар заграничного міністерства Чїрський, що був з цїсарем Вільгельмом в Шенбруні, на основі урядового запевненя італїйского амбасадора в Берліні, що всі три союзні правительства стоять на основі тридержавного договору, а телеграми союзних монархів потвердили вповнї сю подїю.

Для Австро-Угорщини має особливо ся подїя велике значїнє, обезпеченє мирного сусїдства. Тепер не потребує наша монархія думати про надзвичайні війскові видатки, котрі заподїяли стільки кло-

потів у внутрішній політиці і довели до такого внутрішнього перєсилєня. Наша держава може спокійно ступати тепер дорогою мирного розвитку культурного, а Німеччина може також бути вдоволена, що єї противникам не повело ся довести до повного єї відокремленя. Таким способом шенбрунський зїзд обезпечив знов на довгий час європейський мир.

Деклярація бар. Бена.

Висока палато!

Нове правительство, вже самим фактом, як оно зложило ся, висказує свою програму. Факт той більше говорить як слова. Кабінет, що вийшов з потреби дня і при помочи великих партий палати, не є правительством одної партії, але й не правительством виміреним против нїякої партії, лиш представляє сполуку сил робочих, взятих то з великих партий то зі стану урядничого. Зї згляду на участь в нїм членів великих партий палати, думає правительство, що має право називати ся правительством парламентарним. Для парламенту участь в кабінеті мужїв довіря великих партий дає запоруку, що він може піти тою дорогою, якою правительство єго поведе, а правительство знайде силу, котра позволить єму залагодити тяжку і одвічальну задачу. Лиш у взаїмнїм довірїю межи правительством а парламентом лежить жерело тої певности і поваги, якої правительство в ціли береження інтересів Австрії конче потребує.

Розходить ся дійсно о великі інтереси. Говорю тут о відносинах до Угорщини. Будівля угоди з 1867 р. захитала ся під впливом всіляких бур а тепер веде ся о 10-літню угоду вже 10-літня борба. Під зглядом економічнїм находимо ся хвилево завсїгди ще в такїм відношеню до Угорщини, котре творить фактичне продовженє давнїйшого стану а забезпеченє є недостаточною охороною взаїмности.

З оператів, які творять заключену на ново з угорским правительством в 1903 угоду, умова митова і тарифова одержали, що правда, законну власть в Австрії, але не на Угорщині. Закони ті мають характер спільности що до Австрії і Угорщини, конєчнїм їх услївєм єсть спільна австро-угорська обшир митова, а творять они основу заключених від того часу угод торговельних. Австрійске правительство є тої гадки,

що по ратифікації угод торговельних в дусі заключених з попередніми угорськими правительствами умов згадані по висше операти угоди з 1903 р. також і на Угорщині мають бути уважані за спільні і бути рівночасно заінтартикуловані з угодами торговельними.

Угорське правительтво є иншого погляду. Оно виходить з того, що на основі закона з 1899 р. настав стан самостійної обшири митової. В наслідок того погляду правительтво угорське предложило недавно тому угорському парламентови самостійну тарифу митову, однак лиш ніби то спільну, але під умовою взаємності. Австрія через заключення угод торговельних для спільної обшири митової має право домагати ся, щоби спільність митова була забезпечена на той час, доки тривають угоди торговельні. Угорщина не годить ся на то і хоче замість сталости умови трактатової завести односторонно сталість взаємності.

Вияснивши справу теперішних відносин Угорщини до Австрії, сказав президент міністрів: Мусимо бути приготовані на то, щоби на случай якогось порушення нашого круга інтересів можна безпородно поробити відповідні заарядження. Коли розпочнуть ся переговори в справі економічних відносин Австрії до Угорщини, то мусять они бути ведені з цілою лояльністю і рішучістю та мати на цілі утворення зовсім ясної основи, даючої запоруку тривалости будучого економічного розвитку і забезпечення від упослідження. Правительтво гадає, що завсідги ще можна досягнути таку основу. У власнім однак інтересі повинні ми енергічно обставати при тім, щоби переговори відбували ся лиш над цілим комплексом справ стоячих в звязи з угодою; з вириванем поодиноких справ поробили ми злі досвід.

Коли би переговори не довели до вдоволяючого результату і примусили нас до самостійного поступованя, то зробимо се спокійно і з повагою, але також з найбільшою рішучістю, бо тут розходить ся о найважливіші інтереси Австрії. Економічні союзи, котрі тривали сотки літ, не можуть бути розвязані без болючої шкоди для обох сторін. З таким зворотом передовсім Мадяри зробили би гіркий досвід, що реальна сила матеріальних средств і економічного розвою Австрії, з яких вони користали в наслідок спільности з нами, не дасть ся заступити чим иншим. Правительтво просить палату, щоби підперла его в сій справі. Правительтво ручить, що належний парламентови вплив не буде порушений і без нас не прийде до жадного рішення в сій справі.

При узглядненю всіх евентуальностей, які може принести будучність, мусимо передовсім мати силу самостійно рішати о нашій судбі економічній. До сего передовсім мусимо мати в наших руках всі важливіші комунікаційні лінії. тепер правительтво уважає за річ більше конечну ніж коли, переведене удержавлення залізниць і як раз, з огляду на можливий розвій відносин на Угорщині, як найскорійше удержавлення північної залізниці. Зазначивши конечність скорого

полагодження промислової новелі, бесідник сказав: Коли правительтво, щоби мати силу, просить парламент о попере, то воно є також свідоме того, що має робити, щоби парламентарне житє відмолоділо і скріпило ся. В справі виборчої реформи, теперішнє правительтво обіймає без застережень спадщину по уступившій правительстві і рішло ся довести сю справу до кінця. Порозумінє в справі виборчої реформи мусить знайти ся. Правительтво знає, в якій степені ся справа опанувала ціле наше житє політичне і як конечне є скорє її поладжене, щоби діяльність парламенту могла обняти угорську справу і инші важні справи. Правительтво зробить все в цілі прискорення парламентарного поладження виборчої реформи. Як будемо готові малими жертвами оплачувати великі здобутки, то до виборчої реформи прийде і вона допоможе нам до улекшення національного мира. Сій святий справі правительтво посвятить цілу свою силу. Правительтво перецінювало би свої сили, коли би гадало, що національні спори дадуть ся так скоро цілком усунути, однак висказує надію, що безперервним его заходам поведе ся бодай зладити їх, ослабити анагонізми, позискати порозумінє в подробицях і підготовити розвязанє дальших проблематів. Мужі довіря інтересованих в сій спори сторонництв суть членами правительства, отже рада міністрів стала ся ґрунтом, на котрім порозумінє має розпочати ся.

Правительтво буде старати ся передовсім сотворити мілієу до трактованя сих великих справ і в даній хвили не уступить також перед трактованем критичних справ першої ваги, як розвязанє язикового питання в Чехії, університетської справи на Мораві і тоді знайде ся також вдоволяюче розвязанє сих справ.

В сій важній хвили, котра домагає ся найсильнішої оборони спільних інтересів австрійських народів, може виконати задачу лишє єдність правительства, парламенту і австрійських народів. Се є першою і найважливішою задачею всіх нас.

Польська kwestія.

Редакция краківської «Krytyk-i» устроїла міжнародну анкету на отсі питання: 1) Чи змаганє польского народа до відзисканя самостійного побуту в границях его нинішньої язикової території є оправдане зі становища міжнародного права, чи ні? 2) Чи в інтересі європейської культури захованє і дальший самостійний культурний розвій польского народа в рамках незалежного державного побуту є пожаданий чи ні? 3) Який вплив на європейську і світову політику мало би: а) перетворенє Польщі, приналежної до Росії, в обсягу єї нинішних етноґрафічних границь, отже без Литви і руских земель, в автономічну територію, злучену з Росією федераційним союзом, з власним краєвим соймом, власним краєвим правительством і власною оружною силою, б) перетворенє цілої польської язикової области в незалежну демократичну републику, в якій границях всі

мешканці, без ріжниць віроісповіданя і народности були би рівноправні під зглядом політичних і горожанських прав?

Хотай сї питання уложені очевидно як найкорисніше для польської справи, то вислід першої частини анкети випав для неї досить фатально. Найліпшим доказом що «Słowo polskie» уважає доконечним запротестувати против таких анкет, називаючи се непошанованем власного достоїнства. Редакция «Krytyk-i» заповідає відповіді в дальших числах, а на кінци своє резіме. Однак вже ся перша збірка голосів представляє ся дуже ріжнородно і досить інтересно. Як одною і сперших після азбуки заміщена в анкеті відповідь пос. Ол. Барвіньского (по руски і в польськїм перекладі), яку подаємо в повнім смісті.

Відень, 15/5 1906.

Ad 1. Із становища межинародного права можна уважати змаганє кожного культурного народу до осягненя самостійного єствования в межах его язикової области оправданім. Тимто і змаганє польского народа, котрий мав стілько віків свій самостійний бит політичний і державний, до осягненя самостійного єствования в границях его нинішньої язикової области (в етноґрафічних границях) уважаю оправданім.

Ad 2. Польський нарід видав стілько цінних плодів на полі літератури, науки, штуки ітп., котрі вийшли в європейську загальну культуру, що дальше удержанє і дальший самостійний розвиток культурний польского народа уважаю також в інтересі загальної європейської культури бажаним. Однак змаганє до незалежного державного биту з огляду на не обчислимї послідовности політичні вважаю непорядним.

Ad 3 а) Конституційний перестрій Росії дає також польскому народови змогу, добити ся там становища відповідного народним потребам і свободному культурному розвиткови. Росія не буде могла вдоволити ся лишє з центрального парламента, а в найближшій часі буде приневолена признати автономію тим історичним індивідуальностям, з яких она втворила ся. Таким способом повинна досягнути автономічне становище з окремим соймом, судівництвом і пкільництвом Польща (в етноґраф. границях) як і Україна і Литва та инші складові часті російської держави, котрі можуть бути сполучені з собою на федеративний основі. Справи війскові, державних фінансів і торгових договорів повинні вважати ся спільними справами і рішати ся в державній думі. Сей погляд висловив я в части в тиждєвнику віденськїм «Die Reform» (в р. 1874, Nr. 6), а відтак в «Konserv-Correspondenz» (1905, Nr. 169 з 30. мая). Таку програму прийняв і всеукраїнський зїзд минувшого року в Полтаві що до автономії України. Змаганє до утвореня демократичної речипосполитої польської уважаю з огляду на не обчислимї політичні послідовности не порадним.

Александр Барвіньский
посол до Ради державної

З инших голосів Француз Ахиль Льорія і Мадяр Г. Вамбери головну вагу положили на се, що самостійна Польща стала би валом між Європою а Ро-

систо, колиб они хотіла «могутною рікою точити свої філі на захід. Однак чейже після японської війни ся небезпека усунена на довгі десятки літ! З двох Москалів, які заняли голос, гр. Толстой не захотів відповісти «Kryty-cji», а тільки в крузі знайомих висказав ся, що розбір Польщі уважає гріхом, але в її воскресенє не вірить, бо тепер настали інші ідеали. Другий, якийсь Новіцов з Одеси розписав ся дуже широко, але і дуже не доладно, з закраскою безкритичного російського радикалізму. Для него відзисканє самостійности в етнографічних границях є постулятом міжнародного права. Династії згинуть, держави розпадуть ся, а народи остануть, тож остане і польський нарід. Тільки щоб він не забажав більше, а попристав на своїх етнографічних границях. Вже тепер нема яблука незгоди межі Росією а Польщею, бо Поляки перестали вже винародовляти Литовців і Малорусинів, які повстали до власного національного життя. Тільки одна Німеччина не згодить ся на відорванє Познаньщини, ані навіть Галичини. Тому треба там чекати аж до часу, коли затриумфує там соціальна демокрація і дасть свободу народам. А Росія у власнім інтересі повинна надати автономію Польщі в таких розмірах, як має Угорщина супротив Австрії. Така форма була би корисніша від самостійної польської республіки, бо она будила би підозрінє у європейських держав, котрі хіба пізнійше зникнуть, в Європі здемократизованій, свобідній від фєвдалізму, розоруженій і злученій у федерацію...

(Конець буде).

З державної ради.

Між інтерпеляціями відчитано пос. Короля в справі поведєня староства в Сокалі і пос. Брайтера в справі відшкодованя австрійських горожан, потерпілих підчас революції в Росії. По переведєню доповнюючого вибору до делегацій, палата приступила до подрібної дискусії над військовими таксами і ухвалила правительственный проєкт закона без зміни в другім і третім читаню.

Відтак приступлено до нарад над промисловою новелею. По виводах референта комісії пос. Малаховського, забили голос до генеральної дискусії пп. Бегайм, Кратохвіль, після чого перервано дискусію.

При кінці засіданя пос. Гофер заінтерпелював президента, чи в виду сего, що пос. Вільк зістав судом посередно признаний «звичайним злодієм», президент не схоче віднести ся до суду, щоби він зажадав виданя того посла з палати. Президент обіцяв застановити ся над сею квестією.

Слідуюче засіданє ві вторник.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Марії; римо-кат. Пр. Трійці. — В понеділок: руско-кат. Теодозії муч.; римо-кат. Варнави. —

Ві вторник: руско-кат. Ізаакія; римо-кат. Онуфрія.

— **Завтрішний фестин на Погулянці** на дохід «Рускої захоронки» і «Вакаційних осель» у Львові заповідає ся величаво. Комітет приготував много новостей в програмі фестину і надіє ся многотисячної участи львівських Русинів. Початок о 3 год. по полудни. Музика війскова. Найкоротша дорога на Погулянку: трамваєм до церкви св. Ап. Петра і Павла і цвинтаря, а звідтам 5 мінут ходу. На випадок дощу фестин відбуде ся в тім самім місци і порі в четвер дня 14. с. м. (лат. Боже Тіло).

— **Проти реформи супружного закона.** Католицький центральний комітет у Відни доносить нам, що на его відклик до католицького населєня в Австрії в справі запротестованя проти наміреної реформи супружного закона вплинуло 7.925 протестів від громад з 4,527.038 підписів.

— **Заснованє рим.-кат. єпископства в Станиславові.** Станиславівська рада міска рішила оновити старати ся о отворенє рим.-кат. єпископства і вислала в тій цілі депутацію до архієпископа Більчевського у Львові. Більчевський прийняв депутацію дуже прихильно і прирік свою поміч. Коли не мож буде заснувати єпископства, то хоч суфраганію!

— **Іменованя.** Міністер судівництва іменував нотарями нотаріяльних кандидатів: Стан. Келера в Тернополи для Обертина і Володєл. Бушинського для Болшовець та переїс нотаріві Ант. Шілера з Буська до Жовкви і Йос. Гурницького з Обертина до Буська. — Др. Едв. Тумєс став іменованій лікарем фабрики тютюну в Заболотіві. — Львівський вищий суд кравчий іменував канцелярийного помічника Матея-Сиротюка з Бурштина канцелярєм при повіт. суді в Снятині.

Wien. Ztg. оголує: Цісар надав титул і характер радників намісництва старостам: Здисл. Гевпертовн в Вадовицях, Едвард гр. Стаженському в Подгужу, Тад. Бобжинському в Стрию і Мавр. гр. Дзєдушицкому в Бережанах.

— **Стипендії.** На предлогу Ставропігійского інститута намісництво надало Гієронимови Полянському і Ярославови Коломийцеві, слухачам права на львівськім університеті, стипендії з фундації ім. Кар. Глинецкої по 240 К.

— **В обороні „свєнтей карчми“.** В Підпечарах коло Тисьмениці постановили люди оминати коршму. Се не подобало ся пропінаторови Рафалови Бахерови і за порадою адв. др-а Байгравха з Тисьмениці, зробив до суду два карні донесєня о § 98. (обмеженє особистої свободи), § 98. (вимушенє) і § 99. (погроза) зак. карн., та обжалував щось 22 господарів та парубків. Свідство тягнуло ся три місяці; акти ходили туди-сюди, переслухано околє 70 свідків; остаточно внесла прокуратурія державна в Станиславові акт обжалованя против трех парубків з Підпечар, а то: Василя Кадлуба, Николи Шкорути і Федя Веляника о злочин вимушеня, поповнений тим, що дня 12. лютого виганяли Андрія Веляника і Дмитра Семанькова з коршми словами: «котрий газда є в коршмі, берить его за лоб і тягють его з коршми!», — що дальше дня 16. лютого не позваляли ставати фірам вовчинецьким коло коршми і змушували їх дальше їхати, — що вкінци того самого дня Ількови Стефанковому, коли сей вертав від Жида, два рази підставили ногу, так що він перевернув ся і руку собі покалічив. Окремо прилучив ся до поступованя шинкар Бахер, бо стратив на горівці 600 К, хоч признає, що через 14 років жив в Підпечарах як пан, поки ті «гайдамаки» не настали. Дня. 6. червня відбула ся перед трибуналом станиславівским головна розправа. В трибуналі засідали радники Лєхїцький, Луцький, Бертоні і Гавацький, протоколував авск. Чапранський, обжаловував заступник прокуратора Кульчицький, боронив адвокат др. Партицький. З великої хмари пішов малий дощ, бо доказове поступованє розбило цілий акт обжалованя, свідки відкликували або зміняли свої зізна-

ня: одєн лиш пропінатор Бахер дуже нарікав на невдячність людей, твердо станув в обороні «свєнтей карчми» і обставав при своїх 600 коронах. По промовах прокуратора і оборонця запав вирок увільняючий.

— **Пів мільона корон** нашого гроша іде річично до заграничних фабрик за шабьлоніві мальонки і інші річи церкви, чи то впрост, чи посередно через наших купців. На сю страту моральну і материяльну, на сю неприродну появу звертати увагу, запобігати їй — отсе обовязок товариства для розвою рускої штуки. Мимо всяких злиднів, які переживав кожної днини наш нарід — а також наше товариство, мимо сего остояло ся оно вже сім літ, і то не лиш остояло ся, але і успіло розвинути ся на стілько, що від року удержує власну робітню різьбарско-золотарську, де за рускі гроші рускі люди працюють, і де виховує ся під умілим проводом кільканацятьох людей. Тут агроаджують ся також всі наші артистималарі, а сей осередок скріпінти і побільшити, его праці надати більшу інтензивність, поглибити її — отсе найблизша задача товариства. Товариство обмежує ся доси на нашу церковну штуку і можемо запевнити, що буде її і на дальше розвивати і то не шабьлоново, і тут мусімь домагати ся щирої і інтензивної співучасті нашої суспільности, і віримо, що тої співучасті не хибне. А ся співучасть коначна. Дирекція порішила завести щорічні зимові курси для образованя своїх фахових членів — на сейчас мусить їм дати спроможність пробуваня у Львові: порішила устроювати що року бодай часову виставу праць своїх членів (сєго року в осєні); видавати репродукції найзнаменитиших творів нашої штуки, і ними заступити чужі — не рідко лихі продукти, та оснувати пополудневу школу рисунків і малярства для ширшої, передовсім рускої публіки. Отсе наша програма зібрана в кількох словах. Ми доложимо наших сил, щоби виповнити її, і віримо, що мусять умирати поодинокі люди, але нашим товариствам загинати не вільно! Ми бажаємо справдішної штуки, і не сумніваємо ся, що сї наші змаганя знайдуть щирий відгомон серед нашої суспільности. — *Дирекція Товариства для розвою рускої штуки у Львові* (ул. Чарнецкого, Краківський готель).

— **Повени.** У східній Галичині а головно на полудне від Двістра нанєсли повени величезні шкоди по селах. В деяких околицях вода піднесла ся була до 4 або 5 метрів повисше нормального стану, позносила доми, господарскі будинки, потопила худобу, занєсла намудом поля і сівожати і т. д. Населєнє находить ся в розпуці, бо гроза голоду висить над ним як меч Дамокля. Причиною нещастя не є vis maior, бо завинило ту упослідженє східної Галичини при регуляції рік. Край і держава повинни прийти зі скорою і обильною помочю бідному і зруйнованому повєнню селянинови. Зі всіх околиць назіщєних повєнню доносять, що вода в ріках опала. В західній Галичині також шуміли ріки а Висла виляла під Краковом, однак про шкоди там мало чути.

— **Півєць і педагоги.** Д. С. Сфремів оповідає в „Гром. Думці“ ось яку подію: Був недавно в одному з дитячих „приютів“ у Києві іспит, а на нїм, як водить ся, була «дама-благодотворительница», а у дами пропало ненадійно 6 карбованців з гаманця. «Пропало — значить, із хлопців хтось украв, — рішають мудрі педагоги, — але хто саме?» І от щоби дізнати ся, беруть ся наші мудреці до старого способу: сажать під решето півня, сажєго обмацєного, і всім школярам по черзі велить підходити і того півня гладити. А вже півєнь злочинця викаже: скоро тільки торкнєть ся до него злодій, зараз він закукурікає. І от всі діти підходять і глядять та тремлять від жаху: а ну як дурний півєнь візьме та й кукурікне! Але півєнь був розумний. Навіть своїм курячим розумом він зміркував те, чого деякі педагоги ніяк не можуть зміркувати, а саме, чого вартий той, хто «спокусить одного з сих малих». Півєнь тямить се й не хоче до справи втручати ся: мовчить собі та й годі!

Шатнули ся тоді по дітях спиритні педагоги, на руки дивлять ся — у всіх руки в сажі, значить — кожде гладило. Капосвий же тобі півень — зрадив і злочинця не виказав! І от стало ся чудо такеж осячє, як і вся ся правдиво осячє історія: закукурікала одна з доглядачок. Вчепившись до якогось хлопця, вона почала на него виказувати, що то він украв 6 карбованців і що его за се треба з «приюту» вигнати. І засоромлений півень з дива мовчав, а доглядачка без упину кукурікала, а до неї і товаришки її пристали. І докукурікалась вони гуртом до того, що хлопець утік з «приюту» сам. Его бачили над Дніпром, серед босявок, а може незабаром почуємо, що він не міг знести сорому й заганув у глибині Дніпровії.

— 3 Бережан. Філія Р. педагог. Товариства і Міщанська Читальня устроюють в неділю д. 10. с. м. в салі «Надії» літературно-артистичний вечір з такою програмою: 1. Промова проф. д-ра Томашівського на тему: «Ідеї поступу в історії», 2. Мішаний хор М. Читальні: а) Лисенко «На беріжку у ставка» б) Лисенко «Ой пуцу я кониченька» 3. Деклямація: Л. Українка «Товаришці на спомин». 4. Мішаний хор М. Читальні: а) Вахнянин «Ой пішли наші», б) Воробкевич «Якби була я зазуля», в) Андреев «Боже мой». 5. Сольо сопранове: Нижанковський «Не забудь». 6. Аматорський драматичний кружок М. Читальні відіграє: «Тато на заручинах» комедію Гр. Григорієвича. Ціни місць: I-р. крісло 1-60 К, II-р. 1 К, III-р. 70 с, партер 40 с, галєрія 20 с. Початок точно о 8. год. вечером.

— Товариство взаїмних обезпечень «Дністер» потребує 4 писарів і 2 практикантів. Кандидати мають виказати укінчений 18 а не переступлений 40 літ життя, добрий стан здоровля, і відповідне образование шкільне або практично набуте, кандидати на практикантів принайменше 6 класе гімназійальних або реальних. Вимагає ся доброго письма і знаня правописи. Подавати треба на письмі до Дирекції Товариства (без стемпля), і долучити свої свідощтва або їх відписи, пробу письма і опис життя і дотеперішного занятя.

— Атенат на консуля. «Pester Hirlap» доносить з Рєки: На аргентиньського консуля Льва Кремжека виконала его горнична Антоїна Бранкович атенат при помочи вітрилю. Причиною атенату мала бути месть дівчини за те, що консуль обіцав з нею оженити ся, а коли звів єї, не хотів свої обіцянки додержати. Тяжко раненого консуля перевезено до шпитало. Коли арештовано Антоїну Бранкович, випала она досить велику порцію сірчаного квасу і єї в непритомнім стані також перевезено до шпиталу.

— Пневматична почта. В Філядельфії роблено недавно проби з пересиланем товарів пневматичною почтою, яку там заложено під землею. Скорість почти вносить 60 клм. на годину. Циліндер з посылкою посуває ся отже під напором воздуха 1 клм. на мінуту. При пробі висилано між стациями, віддалєними від себе на 2 клм., вперед різні предмети, а між иншими імбрик з горячим чаєм. За 2 мінути, розуміє ся, чай не охолодив ся і можна его було сейчас пити. Телеграму пневматичною почтою доручено о 5 мін. скорше, чим телеграфом. Потім посылано живі звірята: когута, щенята і инше. На 2 мінути виставало звїрятам в циліндрі воздуха до диханя. При довшій дорозі могли би були задусити ся. Тепер має заряд почти подумати про уможливленє висиланя людей пневматичною почтою. В тій цілі має построїти великі циліндри з приборами до згущеного воздуха, яким міг би чоловік віддихати. Але чи найде ся много охочих до тої їзди під землею в замкненім циліндрі? Циліндер міг би затримати ся по дорозі, а тоді смерть тому що в нім сидить.

Телеграмн

з дня 9. червня 1906.

Відень. Коресп. бюро заперечує вістку, що на радї міністрів прийшло до вибуху ріжниць в справі поділу виборчих округів, бо на тім засіданю про ту справу не говорено.

Мадрит. Президент кабінету Морет подав ся до димісії, але король єї не прийняв.

Петербург. Зїзд шляхти обговорював аграрну справу. Жаданя «кадетів» поділу панських ґрунів названо революційними змаганями. Зїзд заявив, що для безземельних і малоземельних селян в досить місця в Азії, на Сибірі і на Кавказі.

Абітурієнт відзначаючий ученик рускої гімназії гладає лекції на село від 1. липня. Приготовляє до приватних іспитів або іспиту зрілости. Зголошення на адресу: Михайло Боднар, Львів, ул. Замарстинівська 25 А.

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Солянській у Львові.

від 1. до 15. червня 1906.

Нова сензацийна програма

Щоденно о 8. год. вечер представлєне В неділі і сьвята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представлєне. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9.

Щадїть і купуйте землю!

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

платить 4% від вкладок, приймає і виплачує вкладки кожного дня, крім неділі і сьвят; Удїляє позички на 6%, на гіпотєку або за порукою; дає більші позички парцелянтам на купно землі; сплачує гіпотєчних позичок розкладає 15 літ. при 30 ратах піврічних вносить рата на капітал і процент разом 5 корон від 100 корон

На покритє дахів бляхою або черепом удїляє „Дністер“ позички на 5%.

Позички можуть дістати тільки члєни; яко члєн може приступити тільки члєн Товариства „Обезпечєнь „Дністер“

Дивідєнда від удїлів члєнських вносить на все 6%

Вкладки можуть вкладати також не члєни.
Вкладки вносять 19.12 1905: 2,072,928 К.
Позички удїлені 2,041,615 К.
Удїли члєнів 162,127 К.
Фонд резервовий 30,288 К.
Ціни паперу і льокапї 257,963 К.

З чистих зисків удїляє „Дністер“ на церквї, бурєх і инші громадїйні цілі вже над 40 000 корон.

Щадїть і купуйте землю!

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейського часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12-20*, 6-10, 1-40, 5-45, 9-05*
Кракова	2-31*, 5-50*, 8-45, 1-30, 5-25, 8-40, 9-30*
Підволочиск	7-20, 11-45, 2-20, 5-50, 10-30*
Лавочного	7-29, 11-50, 10-50*
Рави рускої	7-50, 4-50
Станиславова	8-05
Самбора	8-15, 1-50, 9-20*
Любіня вел.	11-50* (13-5—16-9 в неділі і сьвята)
Яворова	8-18, 4-37
Янова	1-15 (1-5—30-9), 8-45* (13-5—9-9 в неділі і р.-кат. сьвята), 9-25* (13-5—9-9)
Коломїї	10-05
Ряшева	10-35
Тухлі	3-35 (від 15-6 до 30-9)
Брухович	7-07, 3-25, 5-30, 8-20* (всі від 6-5—23-9 щоденно і 1-45 (6-5 до 23-9 в неділі і р.-кат. сьвята)

На Підзамчє.

Підволочиск 7-05, 11-30, 2-08, 5-35, 10-16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12-45*, 1-—*, 8-35, 2-45, 6-35*, 8-25, 10-05*
Іцкан	2-51*, 6-15, 9-20, 2-40, 10-40*
Підволочиск	6-20, 10-55, 2-21, 6-15*, 9-50*, 6-55, 6-—*
Яворова	9-15 (1-5—30-9), 1-35 (13-5—9-9 в неділі і р.-кат. сьвята), 3-14, 18-5—9-9).
Лавочного	7-30, 2-30, 6-25*
Самбора	8-55, 4-15, 10-51
Станиславова	9-10*
Бєльзї	10-45
Ряшева	4-05
Коломїї	3-30
Рави рускої	7-25*, 11-35*
Перемишля	10-05* (від 1-5 до 30-9) Хирова Ясла
Стрия	11-10*
Брухович	6-05, 2-28, 3-40, 6-26* (всі від 6-5 до 23-9 щоденно), 12-40 (6-5—23-9 в неділі і р.-кат. сьвята).

З Підзамчє:

Підволочиск 6-32, 11-07, 2-32, 6-27*, 10-02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є зазначені звїздкою. Пору нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 мінут рано.

Звичайні білєти їзди як також білєти всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілі і дєнь в міскім бюрі ц. к. державних залїз і с., пасаж Гавсмана ч. 9.

„Торбан“

музична бібліотєка

видає

Українська Накладня

Львів, Вроновська 8.

Каталог даром і оплатно.

Почав виходити

новий тижневий суспільний, політичний і економічний журнал

Українській Вєстникъ

під редакцією М. А. Славинського і при близькій участі проф. М. С. Грушевського, проф. Д. Н. Овсянко-Нулїковського і А. А. Русова. Сотрудництво обіцяли поки що: проф. І. А. Бодуєн-де Куртена, С. В. Бородавський, Н. Ф. Біляшевський (члєн держ. думи), Ф. К. Волков, Вол. Вол. Гнатюк, проф. І. М. Греєс, Б. Д. Грінченко, А. С. Грушевський, В. Н. Доманицкий, Д. І. Дорошенко, В. Ф. Дурдуковський, А. Я. Ефименко, С. А. Єфремов, Л. Н. Жебуєв, І. П. Житєцкий, Я. Б. Забілло, проф. Н. І. Карєєв (члєн держ. думи), Б. А. Кистяковський, проф. М. М. Ковалєвський (члєн держ. думи), Вл. Г. Короленко, проф. А. Е. Кримський, М. Лозинський, А. І. Лотоцкий, проф. І. В. Луцкий, Я. І. Мальцев, Д. В. Маркович, Ф. П. Матушевський, М. М. Могилянський, С. Ф. Русова, С. А. Синявський, П. Я. Стебницький, С. Томашівський, Я. Франко, П. І. Чижевський (члєн держ. думи), акад. А. А. Шахматов (члєн держ. ради), В. М. Шемет (члєн держ. думи), Ф. Р. Штейнгель (члєн держ. думи), І. Л. Шраг (члєн держ. думи), Ф. А. Щєрбина, Л. Н. Яснопольський (члєн держ. думи).

Условини передплати: до 1. сїчня 1907 в Росії 4 рублї, за границю 6 рублїв; на коротшій час передплати не приймає ся. Поодинокє число 20 копїлок.

Передплату приймає ся в конторі В. Пирожкова. С-Петербург, В. О. Большой прос. д. 6 і у всіх книгарнях (у Львові: Книгарня Наук. Тов. а ім. Шевченка, ул. Театральна 1.).

Адреса редакції (до присилки рукописів): С.-Петербург, Ямская, д. 4, кв. 30.

Видавниця Н. М. ЛОТОЦКА.